

บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
AIMPHAN PRESS CO., LTD.

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

ภาษาไทย ๖ เล่ม ๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ได้ผ่านการตรวจสอบจากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาให้ความเห็นชอบเรียบร้อยแล้ว

ผู้เรียบเรียง

นางศิริพรรณ	พงศ์สิริฐานนท์	กศ.บ. (วิชาเอกภาษาไทย), ศศ.ม. (สาขาการสอนภาษาไทย)
-------------	----------------	--

ผู้ตรวจ

นางจุไร	วรศักดิ์โยธิน	กศ.บ. (ภาษาไทย), ค.ม. (การสอนภาษาไทย)
นางพิชญ์	พฤทธิพงษ์	กศ.ม. (ภาษาและวรรณคดีไทย)
นางสาวสุพรรณนา	แก้วเพชร	ค.บ. (ภาษาไทย) เกียรตินิยมอันดับสอง, กศ.ม. (ภาษาไทย)

บรรณาธิการ

รศ.สุกัญญา	สุจฉายา	อ.บ.(ภาษาไทย), อ.ม.(ภาษาไทย)
นางสาวสุชาดา	วราห์พันธ์	กศ.บ.(สังคมศึกษา), ค.ม.(พื้นฐานการศึกษา)

ปีที่พิมพ์ ๒๕๕๕

พิมพ์ครั้งที่ ๑

ISBN 978-616-07-0656-3

จัดทำโดย บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

• ฝ่ายการตลาด, ฝ่ายการเงินและบัญชี, ฝ่ายผลิตและจัดส่ง :

๖๙/๑๐๙ หมู่ ๑ ซ.พระแม่การุณย์ ต.บ้านใหม่ อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ๑๑๑๒๐
โทร. ๐-๒๕๕๔-๕๕๘๘, ๐-๒๕๕๔-๕๕๙๓, ๐-๒๕๖๑-๕๕๘๐-๒ โทรสาร ๐-๒๕๖๑-๕๕๗๓

• ฝ่ายวิชาการ :

๘๗/๑๒๒ ถ.เทศบาลสงเคราะห์ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐
โทร. ๐-๒๕๕๔-๕๕๘๑-๒๐, ๐-๒๕๕๓-๘๐๖๘-๙ โทรสาร ๐-๒๕๕๐-๒๕๒๓

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ ลิขสิทธิ์เป็นของบริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด

คำนำ

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ๖ เล่ม ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
เรียบเรียงตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

เนื้อหาในหนังสือเรียนเล่มนี้แบ่งออกเป็น ๕ หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย
เตมีย์ชาดก **ละครหุ่น** **ราชาธิราช ตอนกำเนิดมะกะโท** **นิทานโบราณคดี**
เรื่องพระพุทธรูปประหลาด และ**ประเพณีสีภาค** เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษา
และฝึกทักษะทางภาษา สามารถอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูดภาษาไทยได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

หวังว่า หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ๖ เล่ม ๒ เล่มนี้ จะอำนวย
ประโยชน์ต่อผู้สอนที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียน
ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์และมาตรฐานการเรียนรู้
ที่กำหนดไว้ต่อไป

ฝ่ายวิชาการ บริษัท สำนักพิมพ์เอมพันธ์ จำกัด
เมษายน ๒๕๕๕

สารบัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เตมีย์ชาดก

เตมีย์ชาดก	๑
คำใหม่ในบทเรียน	๒
ฝึกอ่านคำยาก	๑๑
สาระที่ ๑ การอ่าน	๑๑
สาระที่ ๒ การเขียน	๑๒
สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด	๑๖
สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย	๒๓
สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม	๒๖
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๓๑
	๓๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ ละครหุ่น

ละครหุ่น	๓๗
คำใหม่ในบทเรียน	๓๘
ฝึกอ่านคำยาก	๔๖
สาระที่ ๑ การอ่าน	๔๖
สาระที่ ๒ การเขียน	๔๗
สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด	๕๗
สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย	๖๒
สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม	๖๕
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๗๑
	๗๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ ราชาธิราช

ตอน กำเนิดมะกะโท

ราชาธิราช ตอนกำเนิดมะกะโท	๘๐
คำใหม่ในบทเรียน	๘๑
ฝึกอ่านคำยาก	๘๑

สาระที่ ๑ การอ่าน	๙๒
สาระที่ ๒ การเขียน	๙๕
สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด	๑๐๓
สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย	๑๐๖
สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม	๑๑๐
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๑๑๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ นิทานโบราณคดี เรื่องพระพุทธรูปประหลาด

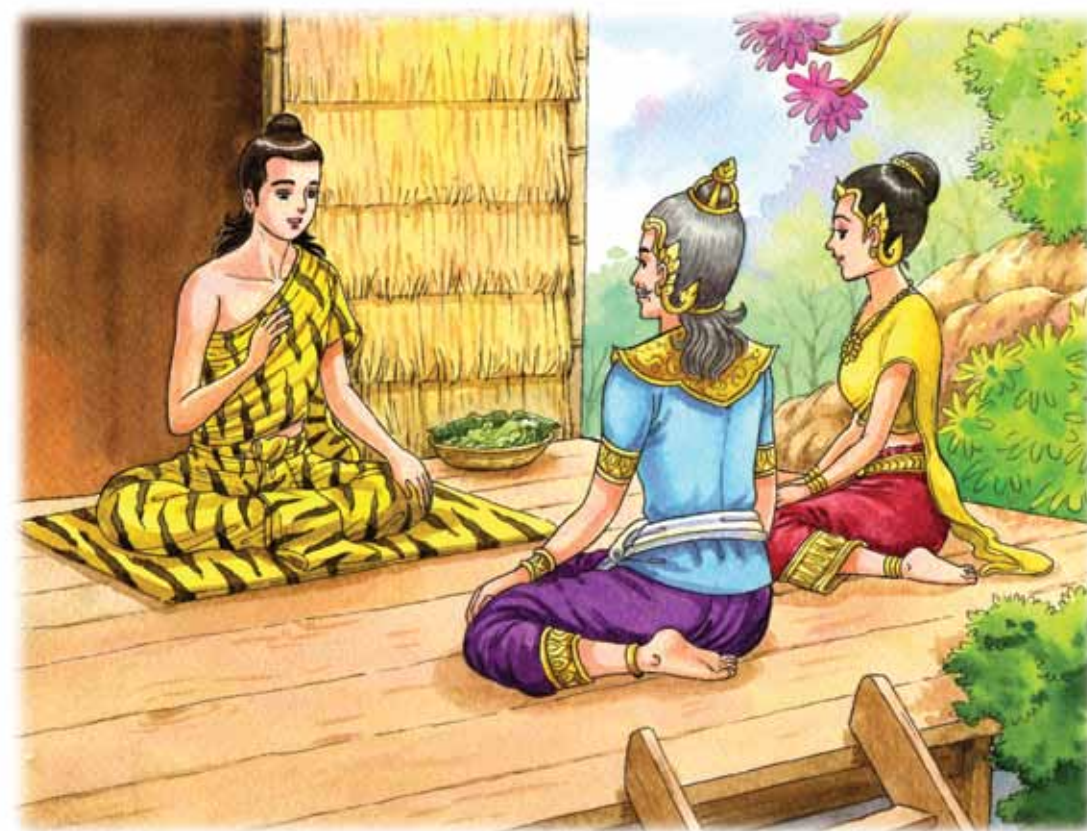
นิทานโบราณคดี เรื่องพระพุทธรูปประหลาด	๑๑๘
คำใหม่ในบทเรียน	๑๒๗
ฝึกอ่านคำยาก	๑๒๗
สาระที่ ๑ การอ่าน	๑๒๘
สาระที่ ๒ การเขียน	๑๔๐
สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด	๑๔๕
สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย	๑๔๘
สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม	๑๕๐
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๑๖๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ ประเพณีสี่ภาค

ประเพณีสี่ภาค	๑๖๖
คำใหม่ในบทเรียน	๑๗๙
ฝึกอ่านคำยาก	๑๗๙
สาระที่ ๑ การอ่าน	๑๘๐
สาระที่ ๒ การเขียน	๑๘๒
สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด	๑๘๕
สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย	๑๙๐
สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม	๑๙๓
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	๒๐๓

อภิธานศัพท์ ๒๐๔

บรรณานุกรม ๒๑๔

เตมีย์ชาดก

นิทานทศชาติ หรือทศชาดก เป็นเรื่องราว ๑๐ ชาติสุดท้ายของพระพุทธเจ้า เมื่อครั้งที่พระองค์ยังเป็นพระโพธิสัตว์ ถือว่าเป็นชาดกที่สำคัญ เป็นยอดแห่งชาดกทั้งปวงในบรรดาชาดกต่างๆ ทศชาดกแต่ละเรื่องจะแสดงถึงการบำเพ็ญบารมีที่สำคัญของพระโพธิสัตว์ ๑ ประการ เมื่อครบทั้ง ๑๐ ประการ เรียกว่า ทศบารมี ซึ่งสามารถนำมาเป็นแบบอย่างของความประพฤติที่ดีให้แก่พุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ทศชาติชาดกประกอบด้วยนิทานชาดก ๑๐ ชาดก ได้แก่ เตมีย์ มหาชนก สุวรรณสาม เนมิราช มโหสถ ภูริทัตจันทรกุมาร นารทะ วิทูร บัณฑิต และเวสสันดร

เตมีย์ หรือเตมีย์ชาดก เป็นนิทานชาดกเรื่องแรกในนิทานทศชาติ ที่กล่าวถึงการบำเพ็ญเนกขัมมบารมี คือ การมุ่งมั่นตั้งใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามความมุ่งหมายอย่างเด็ดเดี่ยว ต้องใช้ความอดทนเพียรพยายามอย่างที่สุด จึงทำให้ประสบความสำเร็จอันยิ่งใหญ่อย่างแท้จริง ดังมีเรื่องราวต่อไปนี้

พระราชองค์หนึ่งทรงพระนามว่า พระเจ้ากาสิกราช ครองเมืองพาราณสีด้วยทศพิศราชธรรม มีพระมเหสีนามว่า จันทเทวี พระราชาไม่มีโอรสที่จะครองเมือง จึงโปรดให้พระนางจันทเทวีทำพิธีขอพระโอรสจากเทพเจ้า พระนางอธิษฐานว่า **“ข้าพเจ้าได้รักษาศีลบริสุทธิ์ตลอดมา ขอให้บุญกุศลนี้บันดาลให้ข้าพเจ้ามีโอรสเถิด”**

ด้วยอานุภาพแห่งศีลบริสุทธิ์ พระนางจันทเทวีทรงครรภ์ และประสูติพระโอรสสมดังความปรารถนา พระโอรสมีรูปโฉมงดงามยิ่งนัก ทั้งพระราชา พระมเหสี และประชาชนทั้งหลายมีความยินดีเป็นที่สุด พระราชาดังพระนามโอรสว่า เตมีย์ แปลว่า เป็นที่ยินดีของคนทั้งหลาย บรรดาพราหมณ์ผู้รู้วิชาทำนายลักษณะบุคคล ได้กราบทูลพระราชาว่า พระโอรสองค์นี้มีลักษณะประเสริฐ เมื่อเติบโตขึ้นจะได้เป็นพระราชาราชของมหาทวีปทั้งสี่ พระราชาทรงยินดียิ่งนัก และทรงเลือกแม่นมที่มีลักษณะดีเลิศตามตำราจำนวน ๖๔ คน เป็นผู้ปรนนิบัติเลี้ยงดูพระเตมีย์กุมาร

วันหนึ่ง พระราชาทรงอุ้มพระเตมีย์ไว้บนตักขณะที่กำลังพิพากษาโทษผู้ร้าย ๔ คน พระราชาตรัสสั่งให้เอาหาวยที่มีหนามแหลมคมมา

เขียนผู้ร้ายคนหนึ่ง แล้วส่งไปขังคุก ให้เอาฉมวกแทงศีรษะผู้ร้ายคนที่สอง และให้ใช้หลาวเสียบผู้ร้ายคนสุดท้าย พระเตมีย์ซึ่งนั่งอยู่บนตักพระบิดาได้ยินคำพิพากษาดังนั้น ก็มีความตกใจหวาดกลัว ทรงคิดว่า “ถ้าเราโตขึ้นเป็นพระราชา เราก็จะต้องตัดสินโทษผู้ร้าย และคงต้องทำบาปเช่นเดียวกันนี้ เมื่อเราตายไปก็ต้องตกนรกอย่างแน่นอน”

พระเตมีย์เป็นผู้มีบุญญาธิการ จึงระลึกชาติได้และทรงทราบว่าในชาติก่อนได้เคยเป็นพระราชาครองเมือง ได้ตัดสินโทษผู้ร้ายอย่างเดียวกันนี้ เมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์จึงต้องตกนรกถึง ๗,๐๐๐ ปี ได้รับความทุกข์ทรมานเป็นอันมาก พระเตมีย์ทรงมีความหวาดกลัวอย่างยิ่ง ทรงรำพึงว่า “ทำอะไรหนอ เราจึงจะไม่ต้องทำบาป และไม่ต้องตกนรกอีก” ขณะนั้นเทพธิดาที่รักษาเศวตฉัตรได้ยินคำรำพึงของพระเตมีย์ จึงปรากฏกายให้พระองค์เห็นและแนะนำว่า “หากพระองค์ทรงหวังที่จะกระทำบาป และเกรงว่าจะตกนรก ก็จงทำเป็นหูหนวกเป็นใบ้ เป็นง่อยเปลี้ย อย่าให้ชนทั้งหลายรู้ว่าพระองค์เป็นคนฉลาด เป็นผู้มีบุญ พระองค์ต้องอดทนไม่ว่าจะเดือดร้อนประการใดก็ต้องแข็งพระทัยไว้” พระเตมีย์กุมารได้ยินเทพธิดาว่าดังนั้น ก็ทรงตั้งจิตอธิษฐานว่า “ต่อไปนี้จะทำตนเป็นคนใบ้ หูหนวกและง่อยเปลี้ย ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น เราจะไม่ละความตั้งใจเป็นเด็ดขาด”

นับแต่นั้นมา พระเตมีย์ก็ทำพระองค์ดังที่ตั้งพระทัยไว้ คือ ไม่พูด ไม่หัวเราะ เป็นใบ้ ง่อยเปลี้ย ไม่เคลื่อนไหวร่างกายเลย พระราชาและพระมเหสีทรงวิตกกังวลในอาการของพระโอรส ตรัสสั่งให้พี่เลี้ยงและแม่นมทดลองด้วยอุบายต่างๆ เช่น ให้อดนม พระเตมีย์ก็ทรงอดทน

ไม่ร้องไห้ ไม่แสดงอาการหิวโหย ครั้นเอาขนมมาล่อ พระองค์ก็ไม่สนพระทัย นั่งเฉยตลอดเวลา พระราชาทรงมีความหวังว่า พระโอรสไม่ได้หูหนวกเป็นใบ้จริง จึงโปรดให้ทดลองด้วยวิธีต่างๆ เป็นลำดับ เมื่ออายุ ๒ ขวบเอาผลไม้มาล่อใจ อายุ ๔ ขวบเอาของเสวยรสอร่อยมาให้ อายุ ๕ ขวบเอาไฟมาขู่ อายุ ๖ ขวบเอาช้างมาขู่ อายุ ๗ ขวบเอางูมาขู่อีก แต่พระเตมีย์ก็ไม่แสดงอาการหวาดกลัวถอยหนีเหมือนเด็กอื่นๆ จนพระเตมีย์อายุ ๑๖ พรรษา ไม่ว่าพระราชาจะอย่างไรก็ไม่สำเร็จผล

พระราชาให้หาบรรดาพราหมณ์และที่ปรึกษาทั้งหลายตรัสถามว่า “พวกเจ้าเคยทำนายว่าลูกเราเป็นผู้มีบุญ จะเป็นพระราชาที่ยิ่งใหญ่เมื่อลูกเรามีอาการดังนี้ เราจะทำอย่างไรดี”

พราหมณ์และที่ปรึกษาพากันกราบทูลว่า “เมื่อตอนที่พระโอรส ประสูตินั้น พระองค์มีลักษณะเป็นผู้มีบุญ แต่บัดนี้กลับกลายเป็นคน หุนหันวึกเป็นไปง่อยเปลี้ย ถือว่าเป็นกาลกิณีจะทำให้บ้านเมืองและประชาชน เดือดร้อน ต้องนำพระโอรสไปฝังที่ป่าช้า บ้านเมืองจึงจะพ้นอันตราย พะยะคะ”

พระราชาก็ได้ฟังดังนั้นก็เศร้าพระทัย แม้จะรักพระโอรสเพียง ไต่ก็ตาม แต่พระองค์ก็ทรงเป็นห่วงบ้านเมืองและประชาชนยิ่งกว่า จึงทรงทำตามพราหมณ์และที่ปรึกษากราบทูล พระนางจันทเทวีก็กัณแสง คร่ำครวญว่า

“พ่อเตมียลูกรักของแม่ แม่รู้ว่าเจ้าไม่ได้ง่อยเปลี้ยหุนหันวึกเป็นไป ลุกอย่าทำเช่นนี้เลย ถ้าลูกถูกฝัง แม่คงขาดใจตายแน่”

พระเตมียก็ได้ยินก็สงสารพระมารดายิ่งนัก ทรงสำนึกในพระคุณ ของพระมารดา แต่ในขณะเดียวกันก็ทรงระลึกว่า พระองค์ตั้งพระทัย จะไม่ทำการใดที่จะทำให้ต้องลงสู่นรกอีกแน่ จะไม่ทรงยอมละความตั้งใจ เป็นอันขาด คิดได้ดังนั้น พระองค์ก็นิ่งเงียบไม่แสดงอาการใดๆ

พระราชาก็ตรัสสั่งให้นายสารภีชื่อ สุนันทะ นำพระเตมียขึ้นรถ เทียมม้าพาไปที่ป่าช้า ขุดหลุมฝังเอาดินกลบเสียให้ตาย ขณะที่สุนันทะ กำลังขุดหลุมอยู่นั้น พระเตมียประทับอยู่บนรถ ทรงรำพึงว่า “บัดนี้เราพ้น จากความทุกข์แล้ว จะต้องเป็นพระราชาก็ต้องทำบาปแล้ว เราอดทน มาเป็นเวลา ๑๖ ปี ไม่ได้เคลื่อนไหวร่างกายเป็นเวลานาน เราจะลองดูว่า เรายังเดินได้หรือไม่ มีกำลังร่างกายสมบูรณ์หรือไม่”

เมื่อพระเตมียขยับร่างกายลุกขึ้นแล้วเสด็จลงจากราชรถ ก็ทราบว่ายังคงมีกำลังร่างกายสมบูรณ์เหมือนคนปกติ จึงเดินมาที่ นายสารภีสุนันทะ แล้วตรัสว่า “ท่านเร่งขุดหลุมไปทำไม” นายสุนันทะตอบ โดยไม่เงยหน้าว่า “เราขุดหลุมฝังพระโอรส เพราะพระองค์เป็นง่อยเปลี้ย ทั้งไปหุนหันวึก พระราชาให้ฝังเสีย เพราะเป็นอันตรายต่อบ้านเมือง”

พระเตมียตรัสตอบว่า “เราไม่ได้เป็นไป ไม่ได้เป็นง่อยหรือหุนหันวึก จงเงยขึ้นดูเราเถิด ถ้าท่านฝังเราเสีย ท่านก็จะประพาศสิ่งที่ไม่เป็นธรรม” นายสารภีเงยหน้าขึ้นดูเห็นพระเตมียแต่จำไม่ได้ จึงถามว่า

“ท่านเป็นใคร ท่านมีรูปร่างงามราวกับเทวดา ท่านเป็นเทวดาหรือ เป็นมนุษย์”

“เราคือเตมียกุมารโอรสพระราชาก็เป็นนายของท่าน พระราชา เปรียบเหมือนต้นไม้ ตัวเราก็เปรียบเหมือนกิ่งไม้ ท่านได้อาศัยร่มเงาไม้ ถ้าท่านฝังเราเสีย ท่านก็จะได้ชื่อว่าทำสิ่งที่ไม่เป็นธรรม”

นายสารถิกียังไม่เชื่อ พระเตมีย์จึงตรัสต่อว่า “**ผู้ไม่ทำร้ายมิตรจะไป** ที่ใดก็มีคนคบหามาก **จะไม่อดอยาก** ไปที่ใดก็มีคนสรรเสริญ **ใจไม่ขมเห** พระราชาไม่ดูหมิ่น **จะเอาชนะศัตรูทั้งปวงได้** ผู้ไม่ทำร้ายมิตรเมื่อมาถึง บ้านเรือนของตน หมู่ญาติและประชาชนจะพากันชื่นชมยกย่อง ผู้ไม่ทำ ร้ายมิตรย่อมได้รับการสักการะ เพราะเมื่อสักการะท่านแล้วย่อมได้รับ การสักการะตอบ ผู้ไม่ทำร้ายมิตรย่อมรุ่งเรืองเหมือนกองไฟรุ่งโรจน์ ดังเทวดา เป็นผู้ที่มีมิ่งขวัญสิริมงคลประจำตนอยู่เสมอ ผู้ไม่ทำร้ายมิตรจะทำการใดก็สำเร็จผล โคจะมีลูกมาก หวานพีชลงในนา ก็จะไม่งอกงาม แม้จะ พลัดลงเหวตกจากภูเขา ตกจากต้นไม้ ก็จะไม่เป็นอันตราย ผู้ไม่ทำร้าย มิตร ศัตรูไม่ขมเห เพราะเป็นผู้มีมิตรมาก เปรียบเหมือนต้นไม้ใหญ่ที่มี ราก ติดต่อกับพื้นดินแน่นไม่อาจทำร้ายได้”

นายสารถิกิได้ยินพระเตมีย์ตรัสก็เกิดสงสัย จึงเดินมาที่ราชรถก็ไม่ เห็นพระกุมารที่ตนพามา ครั้นเดินมาพิจารณาพระเตมีย์อีกครั้งก็ จำได้ จึงจะพาเสด็จกลับพระราชวัง แต่พระเตมีย์ไม่ยอม ตรัสว่า “**เราได้** ตัดขาดจากความยินดีในสมบัติทั้งหลาย **เราอดทนมาเป็นเวลา ๑๖ ปี** อันพระราชสมบัติ ทั้งพระนครและความสุขความรื่นเริงต่างๆ **เราไม่** ปรรณนา **เราจะไม่ทำบาปก่อเวรอีกแล้ว** **เราขอบวชอยู่ในป่านี้แต่เพียง** **ลำพัง**” เมื่อตรัสดังนั้น พระเตมีย์กุมารมีความชื่นชมยินดีอย่างยิ่ง รำพึง กับตนเองว่า “**ผู้ที่ไม่ใจเร็วด่วนได้ ผู้ที่มีความอดทน ย่อมได้รับความสำเร็จ** **ด้วยดี**”

นายสารถิกิสนั่นหะได้ฟังดังนั้นก็เกิดความยินดีจะขอบวชอยู่ด้วย แต่พระเตมีย์ให้กลับไปทูลเรื่องราวให้พระราชาทรงทราบเสียก่อน นาย

สารถิกิสนั่นหะจึงกลับมาที่พระราชวังทูลให้พระราชาทรงทราบว่า พระเตมีย์ กุมารมิได้พิกลพิการ แต่ทรงมีรูปโฉมงดงามองอาจ ตรัสได้ไพเราะ แต่ที่ ทรงสร้างเป็นคนพิการก็เพราะไม่ปรรณนาจะครองราชสมบัติ ก่อเวร ทำบาปอีกต่อไป

เมื่อพระราชาและพระมเหสีได้ทรงทราบก็ปลื้มปิติยิ่งนัก โปรดให้ จัดขบวนไปรับพระเตมีย์กลับจากป่าสู่เมือง ขณะนั้นพระเตมีย์ผนวชแล้ว ประทับอยู่ในบรรณศาลาที่เทวดาเนรมิตไว้ให้ เมื่อพระบิดาพระมารดา เสด็จไปถึง พระเตมีย์จึงเสด็จมาต้อนรับ ทักทายปราศรัยด้วยความยินดี พระราชาเห็นพระโอรสผนวชเป็นฤๅษีเสวยใบไม้ผลเป็นอาหาร จึงตรัส ถามว่า เหตุใดจึงมีผิวพรรณผ่องใส ร่างกายแข็งแรง

พระเตมีย์ตรัสตอบพระบิดาว่า “**อาตมามีร่างกายแข็งแรง ผิวพรรณ** **ผ่องใส เพราะไม่ต้องเศร้าโศกถึงอดีต ไม่ต้องรอคอยอนาคต อาตมาใช้**

ชีวิตให้เป็นไปตามที่สมควรในปัจจุบัน คนพาลนั้นย่อมชูปชิต เพราะมัว
โศกเศร้าถึงอดีต เพราะมัวรอคอยอนาคต”

พระราชชาติร่ำว่า “ลูกยังหนุ่มยังแน่นแข็งแรง จะมามัวทำอะไร
ในป่า กลับไปครองบ้านครองเมืองเถิด มีโอรสธิดา เมื่อชราแล้วจึงค่อยมา
บวช”

พระเตมีย์ตรัสตอบว่า “การบวชของคนหนุ่มเป็นที่สรรเสริญ ใคร
เล่าจะนอนใจได้ว่า ยังเป็นหนุ่ม ยังอยู่ไกลจากความตาย อายุคนนั้นสั้นนัก
เหมือนอายุของปลาในเวลาที่น้ำน้อย”

พระราชายังคงหว่านล้อมชักชวนให้พระเตมีย์กลับไปครอง
ราชสมบัติ และนึกถึงความสุขสบายต่างๆ พระเตมีย์ตรัสตอบว่า
“วันคืนมีแต่จะร่วงโรยไป ผู้คนมีแต่จะแก่ เจ็บ ตาย จะเอาสมบัติไปทำ
อะไร ทรัพย์สมบัติและความสุขทั้งหลายเอาชนะความตายไม่ได้ อาตมา
พ้นจากความผูกพันทั้งหลายแล้ว ไม่ต้องการทรัพย์สมบัติอีกแล้ว”

เมื่อพระราชชาติยินดียิ่งนั้น จึงเห็นประโยชน์อันใหญ่ยิ่งในการออก
บวช ทรงประสงค์ที่จะละทิ้งราชสมบัติออกบวช พระมเหสีและเสนา
ข้าราชบริพารทั้งปวง รวมทั้งบรรดาประชาชนทั้งหลายในเมืองพาราณสี
ก็พร้อมใจกันออกบวชบำเพ็ญเพียรโดยทั่วหน้ากัน เมื่อตายไปก็ได้ไปเกิด
ในสวรรค์ พ้นจากความผูกพันในโลกมนุษย์ ทั้งนี้เป็นด้วยพระเตมีย์กุมาร
ทรงมีความอดทน มีความตั้งใจอันมั่นคงแน่วแน่ในการที่จะไม่ก่อเวรทำ
บาป ทรงมุ่งมั่นอดทนจนประสบความสำเร็จดังที่หวัง เหมือนดังที่ทรงรำพึงว่า

“ผู้ที่ไม่ใจเร็วด่วนได้ ผู้ที่มีความอดทน ย่อมได้รับผลสำเร็จอันดี”

เรียบเรียงจาก เสาวณี ภูษม : เตมีย์ชาดก

อ่านคำใหม่ในบทเรียน

กันแสง	บริพาร	แม่นม
กาลกิณี	บารมี	ราชรถ
ฉมวก	บำเพ็ญ	เศวตฉัตร
ชาดก	บุญญาธิการ	สักการะ
ทศชาติ	ปรนนิบัติ	สารถี
ทศพิธราชธรรม	เปลี่ยน	สิริมงคล
เนกขัม	ผนวช	หลาว
เนรมิต	พระโพธิสัตว์	อิฐฐาน
บรรณศาลา	พิพากษา	อาณูภาพ

ฝึกอ่านคำยาก

กันแสง	อ่านว่า	กัน-แสง
กาลกิณี	อ่านว่า	กา-ละ-กิ-นี
ทศพิธราชธรรม	อ่านว่า	ทด-สะ-พิด-ราด-ชะ-ท่า
บริพาร	อ่านว่า	บอ-ริ-พาน
บุญญาธิการ	อ่านว่า	บุณ-ยา-ทิ-กาน
ผนวช	อ่านว่า	ผะ-หนด
พระโพธิสัตว์	อ่านว่า	พระ-โพ-ทิ-สัต
ราชรถ	อ่านว่า	ราด-ชะ-รด
เศวตฉัตร	อ่านว่า	สะ-เหวด-ตะ-ฉัต
อิฐฐาน	อ่านว่า	อะ-ทิด-ถาน